

Rigsombudsmanden på Færøerne

Tórshavn, den 29. oktober 2020

J.nr. 2015-96-lmj

Indberetning nr. 5/2020

Emner:

- *Endnu engang er det lykkedes for Færøerne at inddæmme COVID-19.*
- *Oppositionspartier har fremsat lovforslag om ligestilling af homoseksuelle og heteroseksuelle forældre inden for barselsordningen.*
- *Førstebehandling i Lagtinget af finanslovsforslaget for 2021.*
- *MF Edmund Joensen har sammen med MF Michael Aastrup Jensen fra Venstre kaldt den danske udenrigsminister og forsvarsminister i samråd.*
- *Erhvervsminister Simon Kollerup besøgte for første gang Færøerne.*
- *Lagmanden oplyser, at Færøerne er i forhandlinger med EU om en forbedret handelsaftale.*
- *Færinger er registreret i kinesisk database.*
- *Kyststatsforhandlinger om fiskekvoter er indledt.*
- *De færøske sygeplejersker er gået i strejke.*
- *Kommunevalg på Færøerne afholdes den 10. november 2020.*
- *Fald i eksportindtægterne for de første 8 måneder i 2020.*
- *Borgere i hovedstaden har fortsat den højeste medianindkomst.*
- *Atlantic Airways og Vágar Lufthavn får kapitalindsprøjtning.*
- *Første halvår af 2020 har været udfordrende for Færøernes to største banker.*
- *Me-too på Færøerne.*
- *Landsstyret har udnævnt John Rajani til den første færøske repræsentationschef i Israel.*
- *Lagtinget har valgt Hanna Vang som ny ombudsmand.*
- *Bjarni Arnason er udnævnt til ny formand i Føroya Tele.*
- *Jan Ziskasen fortsætter som direktør for Føroya Tele.*

Endnu engang er det lykkedes for Færøerne at inddæmme COVID-19

Som det fremgik af Indberetning nr. 4/2020, blev Færøerne efter den store årlige Olaiifest den 28. og 29. juli ramt af en ny bølge af COVID-19 tilfælde.

Og endnu engang er det ved hjælp af landets store testkapacitet¹ og stramme inddæmningsstrategi lykkedes at få inddæmnet smitten og bringe det daglige smittetal helt i bund. Den 28. oktober 2020 er i alt 16 personer smittede, og langt de fleste af dem er

indrejsende til Færøerne, som er blevet testet positive ved den obligatoriske test ved ankomst til Færøerne. I alt 47 personer er i karantæne. Der er ingen indlagte. Samlet har 494 personer været smittet.

Ud over den obligatoriske test ved indrejse, som et enstemmigt Lagtinget nu har vedtaget skal betales af de rejsende selv, anbefaler man fortsat test på 6. dagen efter indrejse til Færøerne. Reglerne om isolation og karantæne er med virkning fra den 22. oktober 2020, efter anbefaling fra Epidemikommisionen, blevet lempet, således at en person, som er smittede med COVID-19, nu anbefales minimum 10 dages isolation mod før 14 dage. Personer som har været i nær kontakt med en smittet anbefales hjemmekarantæne i 10 dage, samt test på 4. og 6. dagen. Landslægen har i forbindelse med ændring af reglerne udtalt, at man nu følger de retningslinjer, som WHO anbefaler.

Oppositionspartier har fremsat lovforslag om ligestilling af homoseksuelle og heteroseksuelle forældre inden for barselsordningen

Den 20. oktober 2020 fremlagde medlemmer fra tre partier i oppositionen (Tjóðveldi, Javnaðarflokkurin og Framsókn) et lovforslag om ændring af den nuværende barselsordning, således at homoseksuelle forældre fremover ligestilles med heteroseksuelle forældre. Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at formålet blandt andet er at sikre, at homoseksuelle forældre får samme rettigheder inden for barselordningen, dvs. udbetaling af barselsdagpenge samt ret til at holde barsel.

Johan Dahl (Sambandsflokkurin) har, forinden forslaget blev fremlagt, udtalt, at han vil bakke op om et forslag, der sikrer ligestilling. Landstyremanden for sundhedsanliggender Kaj Leo Holm Johansen (Sambandsflokkurin) har påpeget, at man på Færøerne allerede har foretaget ændringer inden for enkelte områder, der skal sikre LGBTI-personer samme rettigheder som andre, men at der forsat er langt til mål.

Landstyremanden for udenrigs- og kulturanliggender Jenis av Rana (Miðflokkurin) oplyser, at hans parti ikke vil støtte et forslag, som ligestiller homoseksuelle og heteroseksuelle forældre, og han oplyser i den forbindelse, at såfremt medlemmer af koalitionspartierne, herunder medlemmer af Sambandsflokkurin, bakker op om forslaget, så opløses koalitionen. Han har dog efterfølgende udtalt, at hans parti er villig til at støtte et forslag, der økonomisk ligestiller børn hos homoseksuelle forældre med andre børn. Dette kan eventuelt sikres ved ændring af udbetalingsreglerne inden for barselsordningen, således at pengene følger barnet og ikke forældrene.

¹ Pr. 28. oktober er der foretaget 152.102 test svarende til næsten tre gange befolkningstallet.

Lagmand Bárður á Steig Nielsen (Sambandsflokkurin) har oplyst, at koalitionen agter at fremlægge et forslag lignende oppositionens, uden at han dog har oplyst, hvad dette forslag skal indebære. Datoen for førstebehandling af oppositionsforslaget er ikke fastsat endnu.

Første behandling i Lagtinget af finanslovsforslaget for 2021

Som omtalt i Indberetning nr. 4/2020 blev finanslovsforslag for 2021 fremsat den 30. september 2020, og lovforslaget har efterfølgende været til førstebehandling i Lagtinget. Oppositionens største kritikpunkter var, at landsstyret får færre indtægter fra fiskeriet.

I forbindelse med finanslovsforslaget har Vinnuhúsið (Industriens hus) analyseret den færøske økonomi og er kommet frem til, at væksten i driftsudgifterne på finansloven for 2020 er mere end fordoblet i forhold til gennemsnitsvæksten fra 2015 til 2018. Finansloven for 2020 var vedtaget inden, man kendte til de økonomiske konsekvenser af corona, og man kan derfor ikke give corona skylden for den store udgiftsvækst. Vinnuhúsið frygter, at konsekvensen kan være, at landskassegælden vokser hurtigt, og at det dermed bliver en stor politisk udfordring at styre landets økonomi i fremtiden. Finanslovsforslaget for 2021 viser netop, hvor følsom udviklingen er; Landskassen er gået fra et overskud på 428 mio. kr. i 2019 til et forventet underskud på ca. 500 mio.kr. i 2020.

Forslag om at borgerne skal betale mere for medicin

Udgifterne, som Heilsutrygd (sygesikringen) har til medicin, er steget, og derfor har landsstyret lagt op til, at borgerne skal købe medicin for et større beløb, inden de får tilskud, ligesom landsstyret ønsker at forhøje beløbet, som borgere betaler til Heilsutrygd fra 0,60 pct. til 0,70 pct. Ændringen vil medføre en ekstra indtægt i landskassen på 11,5 mio. kr. næste år. Endvidere ønsker man at ændre tilskudsskalaen, hvilket forventes at formindske udgifterne med 8 mio. kr. om året. Efter at flere lagtingsmedlemmer fra koalitionspartierne har gjort opmærksom på, at de ikke kan tilslutte sig forslaget, har landsstyremand for sundhedsanliggender Kaj Leo Holm Johannesen (Sambandsflokkurin) lovet, at egenbetalingen for borgere, som har brug for medicin, ikke skal forhøjes.

Mindre løntilskud til personer i "tilpassede jobs"

Landsstyrets forslag om ændring af lagtingslov om arbejdsfremmende foranstaltninger har mødt stor modstand blandt medlemmer af oppositionspartierne og interesseorganisationer. Ifølge forslaget formindskes det højest mulige løntilskud for de tilpassede jobs, som er iværksat inden den 1. januar 2021, fra 22.000 kr. til 19.900 kr. pr. måned. For tilpassede jobs, som iværksættes fra og med 1. januar 2021, bortfalder retten til overenskomstmæssig løn. I stedet gives der et løntilskud, som gradvist formindskes, når indtægten stiger.

Pristalsreguleringen af pensioner og andre sociale ydelser udskydes til 2022, mens folkepensionen forhøjes fra 1. januar 2021

Landsstyret har endvidere et ønske om at udskyde den planlagte pristalsregulering af pensioner og andre sociale ydelser til 2022. Det vil betyde, at landskassen kan spare omkring 9,5 mio. kr., hvoraf langt den største del bliver sparet på folkepension. Samtidig ønsker landsstyret at forhøje folkepensionen fra 1. januar 2021. Dette skal ske gennem et fradrag i skatten på 500 kr. for pensionister samt en forhøjelse af grundbeløbet på 580 kr. En ugift folkepensionist, som ikke har andre indtægter, vil herefter have omkring 12.600 kr. om måneden, efter at skat og afgifter er betalt, mens et ægtepar vil have knap 22.000 kr. om måneden.

Anlægsudgifter

Landsstyret har i finanslovsforslaget budgetteret med anlægsudgifter på 451,8 mio. kr. i 2021. De største udgifter går til udbygning af Landssygehuset (170 mio. kr.), tunneller mellem Klaksvík og Hvannasund (100 mio. kr.), ligesom der er afsat 62,8 mio. kr. til landsveje og 30 mio. kr. til boliger og institutioner inden for socialområdet. Især prioriteringen i forhold til beskyttede boliger har skabt debat. Landsstyrekvinden for sociale anliggender Elsebeth Mercedes Gunnleygsdóttir (Fólkaflokkurin) har foreslået en lovændring, som vil medføre, at man frem for at opføre to institutioner med beskyttede boliger til 36 borgere alene bygger en enkelt institution med beskyttede boliger til 18 borgere. I øjeblikket står 182 borgere på venteliste i Almannaverkið (Socialforvaltningen) til en beskyttet bolig, og ventelisten er vokset med 60 pct. inden for de seneste fem år. Direktøren for Almannaverkið, Edvard Heen, foreslår, at landsstyret får flere samarbejdspartnere til at hjælpe med at løfte opgaven.

MF Edmund Joensen har sammen med MF Michael Aastrup Jensen fra Venstre kaldt den danske udenrigsminister og forsvarsminister i samråd

Der er over de sidste år sket en optrapning af overflyvninger af russiske fly i Østersøen og Nordatlanten, og Færøerne er således blevet mere klemmt sikkerhedspolitisk af blandt andet Rusland. Dette er ifølge det færøske folketingsmedlem Edmund Joensen (Sambandsflokkurin) og Michael Aastrup Jensen (MF, Venstre) baggrunden for, at de har indkaldt udenrigsminister Jeppe Kofod og forsvarsminister Trine Bramsen i samråd for at diskutere handels- og sikkerhedspolitik.

De to folketingsmedlemmer mener, at man på grund af optrapningen af russiske flyvninger bør sikre sig, at man har de rette muligheder for at overvåge luftrummet, og man bør derfor arbejde for at få opstillet en radar på Færøerne. Ligeledes har de påpeget, at Færøernes manglende adgang til EU-markedet medfører stor afhængighed af det russiske marked, og man derfor må arbejde for en frihandelsaftale med EU, som kan være med til at sikre, at russerne ikke kan ramme Færøerne gennem en evt. handelsboykot.

Folketingsmedlemmernes udmelding har vagt opsig på Færøerne, og især landstyremanden for fiskerianliggender Jacob Vestergaard (Fólkaflokkurin) har reageret. Fra Lagtingets talerstol sagde landstyremanden, at han mente, det var meget groft, at to medlemmer af Folketinget blander sig i, hvem Færøerne skal eksportere fisk til. Landstyremanden tilkendegav, at han var ligeglad med, hvor meget og hvor ofte der er russiske fly i luftrummet over Færøerne, og at Færøerne altid har haft et godt samarbejde med Rusland, hvilket han håbede ville fortsætte. Landstyremanden påpegede, at det alene er Færøerne, der skal varetage færøske interesser, og at dette ikke er noget, som skal afgøres i Folketinget. Landstyremanden påpegede dernæst, at Færøerne er meget afhængig af fiskeeksport, og at det derfor er vigtigt, at man har et godt samarbejde med alle parter. Det ville være uheldigt, hvis man begyndte at deler parterne op i venner og fjender.

Landstyremanden finder det også særdeles uheldigt, at man begynder at anvende sikkerhedspolitik som begrundelse for, at man fra dansk side blander sig i færøske interesser. Som eksempel herpå nævnte han, at Danmark ikke ønskede at samarbejde med Kina, hvorefter spørgsmålet om anvendelse af 5G fra Huawei på Færøerne blev gjort til et sikkerhedspolitisk spørgsmål. Nu vil Danmark ikke samarbejde med Rusland, hvorefter Færøernes eksport til Rusland også er blevet til et sikkerhedspolitisk spørgsmål.

Erhvervsminister Simon Kollerups besøgte for første gang Færøerne

Erhvervsminister Simon Kollerup og landsstyremand for erhvervsanliggender Helgi Abrahamsen (Sambandsflokkurin) holdt den 19. oktober 2020 deres årlige møde. Samarbejdet, som har været mellem færøske og danske myndigheder under corona-krisen, blev debatteret, og der var enighed om, at samarbejdet har fungeret godt. Helgi Abrahamsen påpegede, at det har været

en fordel, at den danske regering gjorde det muligt for færøske virksomheder at få gavn af de foranstaltninger, som har været stillet til rådighed af Vækstfonden og Eksportkreditfonden.

På mødet kom det frem, at de færøske banker er bekymrede for konkurrencen, nu hvor kapitalkravene til de færøske SIFI-banker bliver større. Ministeren og landsstyremanden var enige om, at det er nødvendigt med velpolstrede banker. Landsstyremanden lægger dog vægt på, at kapitalkravene ikke må forhindre, at bankerne kan yde færøsk erhvervsliv den nødvendige finansiering i fremtiden. Ministeren og landsstyremanden blev enige om at tage sagen op. Efter mødet var ministeren og landsstyremanden på virksomhedsbesøg hos Bakkafrost.

Lagmanden oplyser, at Færøerne er i forhandlinger med EU om en forbedret handelsaftale

Lagmand Bárður á Steig Nielsen (Sambandsflokkurin), som i sin Olaitale oplyste, at han havde sendt et brev til EU-kommissionsformanden Ursula von der Leyen, hvori han gjorde det klart, at Færøerne ønsker at skabe nyt samarbejde med EU, har over for Kringvarp Føroya oplyst, at det nu, med støtte fra statsministeren, er lykkedes at få arbejdet i gang. Færøerne er i en positiv dialog med EU om en mulig forbedring af den nuværende handelsaftale mellem Færøerne og EU.

Lagmanden oplyser, at man i mange år fra færøsk side har haft et ønske om at forhandle en bedre handelsaftale på plads, og han ser gerne, at Færøerne kan få en fuldstændig frihandelsaftale på plads med EU og ikke som nu, hvor man kun har en positivliste over varer, der kan eksporteres uden told.

MF Edmund Joensen (Sambandsflokkurin) har sammen med udenrigsordfører for Venstre, MF Michael Aastrup Jensen skrevet en kronik, hvoraf det blandt andet fremgår, at Danmark bør hjælpe Færøerne med at få en bedre handelsaftale med EU. Udenrigsministeren og forsvarsministeren er kaldt i samråd i Folketingets Udenrigsudvalg om spørgsmålet.

Statsminister Mette Frederiksen bekræftede i åbningsdebatten, at hun samtidig med lagmandens brev til Ursula von der Leyen selv sendte et brev. ”Vi bakker fuldt op fra dansk side i forhold til det færøske ønske om en modernisering af forholdet mellem Færøerne og EU på bl.a. handelsområdet”, oplyste statsministeren.

Færinger er registreret i kinesisk database

Ifølge en artikel i Jyllandsposten fra den 16. september 2020 er 160 færinger med tilknytning til kritisk infrastruktur registret i den kinesiske database Overseas Key Information Database, som indsamler oplysninger for den kinesiske virksomhed Zanhua. Der er tale om oplysninger om personer med forbindelse til politiske magtpositioner, den færøske lufthavn og it-branchen på Færøerne. Blandt de registrerede er Fróði Magnussen, direktøren for en af de største it-virksomheder på Færøerne, samt Kaj Leo Holm Johannesen, landstyrmand for sundhedsanliggender.

André Ken Jacobsen fra Center for War Studies i Danmark har over for Jyllandsposten påpeget, at Kina har stor interesse i Arktisk, og derfor er der også interesse for indflydelsesrige personer i det arktiske område, herunder Færøerne. Lektor på Forsvarsakademiet i Danmark, Peter Viggo Jakobsen oplyser, at kortlægningen handler om at finde ud af, hvad disse personer har af interesser, og hvem man skal snakke med, for at få en evt. ønsket påvirkning. Flemming Splidsboel Hansen, forsker i udenrigspolitiske forhold, mener, at oplysningerne bl.a. kan anvendes til hacking og afpresning.

Ud over oplysninger om 160 færinger, er der indsamlet oplysninger om magtfulde og indflydelsesrige personer både i Danmark og i Grønland.

Kyststatsforhandlinger om fiskekvoter

Makrelaftalen fra 2014 mellem EU, Norge og Færøerne ophører ved årsskiftet. Forhandlingerne om en ny aftale er startet, og landstyremanden for fiskeanliggender Jacob Vestergaard (Fólkaflókkurin) har i den forbindelse oplyst, at Færøerne som minimum går efter at få 12,6 pct. af den samlede makrelkvote.

Forhandlingen med kyststaterne om blåhvilling er afsluttet og resulterede i, at Færøernes kvote blev 330.000 tons i 2021 i forhold til 412.700 tons i 2020, hvilket er en reduktion på 20 pct.

De færøske sygeplejersker er gået i strejke

Overenskomstforhandlinger, som har været mellem Fíggjarmálaráðið (Landsstyreområdet for finansanliggender) og Foreningen af færøske sygeplejersker siden 4. december 2019, er endt i konflikt. Sygeplejerskerne vragede den 7. oktober 2020 et forslag til forlig, som forligsinstitutionen var kommet med. Med virkning fra mandag den 19. oktober blev der varslet strejke på operationsgangene og to sengeafdelinger på Landssygehuset og Klaksvík sygehus. Efterfølgende er strejken blevet udvidet til at omfatte flere sengeafdelinger, ligesom sygehuset på Suðuroy også er ramt. Landsstyremanden for sundhedsanliggender Kaj Leo Holm Johannesen (Sambandsflokkurin) har til Kringvarp Føroya udtalt, at man politisk må gribe ind i konflikten, hvis strejken får så store konsekvenser for sygehusvæsnet, at det ikke er forsvarligt.

Kommunevalg på Færøerne afholdes den 10. november 2020

Tirsdag den 10. november 2020 er der valg til by- og byggeråd i de 29 kommuner på Færøerne. 12 af 29 borgmestere genopstiller ikke til kommunevalget. Det svarer til 41 pct. Der er forskellige årsager til, at de ikke genopstiller. Heðin Mortensen fra Javnaðarflokkurin, som er valgt ind i Lagtinget og som har været borgmester i Tórshavn kommune i perioden 2005-2016, genopstiller.

I en undersøgelse om det kommende kommunevalg, som blev foretaget den 8. oktober 2020 af spyr.fo, blev de adspurgte bedt om at pege på fem vigtige områder til kommunalvalget. 48 pct. pegede på boligområdet som et vigtigt område og 47 pct. pegede på forbedring af veje og infrastruktur. Bedre forhold til idræt og kultur bliver vurderet som et emne af mindst betydning. Generelt synes kvinder, at boligområdet er vigtigst, mens mænd er mere optaget af veje og infrastruktur. I undersøgelsen er de adspurgte også bedt om at svare på, hvor stor betydning partitilhørsforhold har. Partitilhørsforhold har større betydning for vælgerne i hovedstaden, mens personligt kendskab har større betydning for vælgere uden for Tórshavn. Det personlige kendskab har større betydning for de ældre vælgere end de yngre.

Fald i eksportindtægterne for de første 8 måneder i 2020

Færøerne eksporterede for 9.159 mio. kr. i perioden september 2019 til og med august 2020. Det er 415 mio. kr. mere, svarende til en stigning på 5 pct., sammenlignet med den tilsvarende periode året før. Tages varegruppen skibe/fly ud, er stigningen 272 mio. kr., svarende til 3 pct. Det er særligt varegruppen pelagisk fisk (makrel, sild og blåhvilling), der står for stigningen.

Hvis man derimod ser på perioden januar 2020 til og med august 2020, og sammenligner eksporttallene med samme periode året før, ser eksporttallene ikke så positive ud. Der blev eksporteret for 5.341 mio. kr. i årets første 8 måneder, hvilket er 381 mio. kr. mindre, svarende til -7 pct. sammenlignet med samme periode i 2019. Der ses en nedgang i eksporten af bundfisk (torsk, sej og kuller), ligesom lakseeksporten er ramt. Til gengæld er eksporten af pelagisk fisk steget en lille smule.

Eksport i mio. kr.	Januar-august		Forskel	
	2019	2020	i mio. kr.	i pct.
Torsk, sej, kuller	1.093	916	- 177	-16
Makrel, sild, blåhvilling	859	876	17	2
Laks	2.454	2.245	- 209	-9
Fiskeprodukter	121	126	5	4
Anden fisk	829	781	- 48	-6
Andre varer	342	300	- 42	-12
Skibe og fly	25	98	73	292
<i>Eksport i alt ekskl. Skibe og fly</i>	<i>5.698</i>	<i>5.244</i>	<i>- 454</i>	<i>-8</i>
Eksport i alt	5.723	5.342	- 381	-7

(Kilde: hagstova.fo)

Færøerne importerede for 8.482 mio. kr. i perioden september 2019 til og med august 2020. Det er 841 mio. kr. mere, svarende til en stigning på 11 pct., sammenlignet med tilsvarende periode året før. Tages varegruppen skibe/fly ud, er stigningen 412 mio. kr. svarende til 6 pct. Der er tale om stigning for stort set alle varegrupper, dog er der tale om et fald på 17 pct. på brændsel.

I perioden januar til og med august 2020 ses en importstigningen på 7 pct. Der blev importeret for 5.249 mio. kr. i årets første måneder, svarende til 335 mio. kr. mere end i samme periode i 2019. Tages import af skibe og fly ud, er der tale om en stigning på 104 mio. kr. svarende til en stigning på 2 pct. Der er en stor stigning i råvarer til fiskeforarbejdning og til direkte forbrug. Der er også i de

første 8 måneder tale om et markant fald i import af brændsel på 25 pct. Ifølge Hagstovan er der dog ikke tale om mindre forbrug, men et fald i olieprisen.

Import i mio. kr.	Januar-august		Forskel	
	2019	2020	i mio. kr.	i pct.
Til hav- og landbrug	324	339	15	5
Råvarer til fiskeforarbejdning	141	279	138	98
Materiale til byggeindustrien	553	573	20	4
Materiale til anden industri	1.106	1.171	65	6
Maskiner og værktøj	483	493	10	2
Brændsel	849	636	- 213	-25
Køretøjer	378	352	- 26	-7
Til direkte forbrug	1.064	1.159	95	9
Skibe og fly	16	247	231	1444
<i>Import i alt ekskl. Skibe og fly</i>	<i>4.898</i>	<i>5.002</i>	<i>104</i>	<i>2</i>
Import i alt	4.914	5.249	335	7

(Kilde: hagstova.fo)

Borgere i hovedstaden har fortsat den højeste medianindkomst

Hagstova (Færøernes Statistik) har den 9. oktober 2020 offentliggjort tal for medianindkomsterne² i de enkelte kommuner på Færøerne. Tallene viser, at Tórshavns kommune fortsat har den højeste medianindkomst på 199.024 kr. i 2018, i forhold til en indkomst på landsplan på 184.296 kr. for borgere over 15 år. Kunoy – en lille kommune - ligger tæt på Tórshavn med en medianindkomst på 192.609 kr. I 2018 har Húsavík kommune den laveste medianindkomst på 134.546 kr. pr. borger. På landsplan er det kommuner i det centrale og nordlige område af Færøerne, der har den højeste medianindkomst, mens de laveste medianindkomster ligger på Sandoy og Suðuroy.

Atlantic Airways og Vágar Lufthavn får kapitalindsprøjtning

Det færøske flyselskab Atlantic Airways er hårdt ramt af de økonomiske konsekvenser af corona. Selskabet har sat flere foranstaltninger i værk for at formindske konsekvenserne:

- Lønkompensationsordningen for de fleste medarbejdere fra marts måned.
- Ca. 100 medarbejdere er sagt op.
- Antallet af destinationer er reduceret fra 12 til 2.
- Antallet af afgangene er reduceret fra 1559 i 2019 til omkring 870 i 2020.
- Aftale om afdragshenstand i 2020.
- Der arbejdes med at formindske flåden fra 4 til 3 fly.
- Levering af de nye A320neo fly, som skulle komme i 2023 og 2024, er udsat til 2027 og 2028.

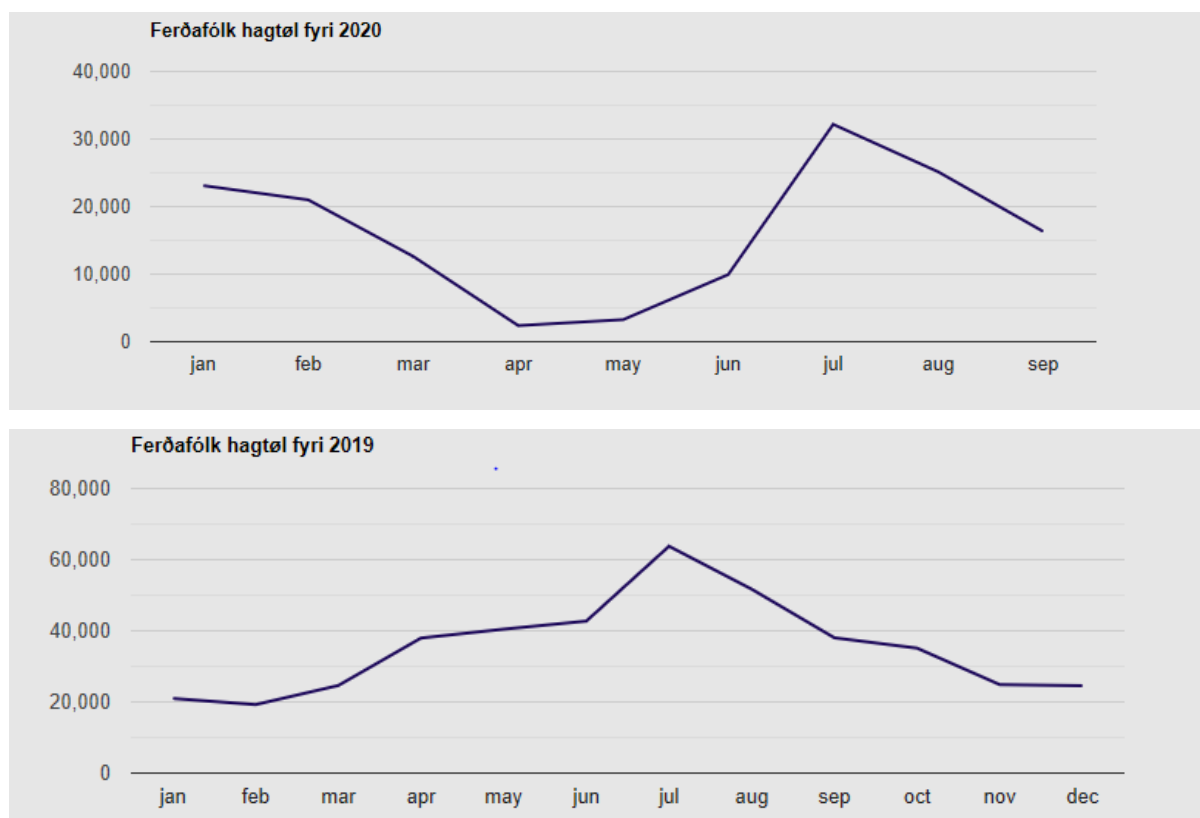
På trods af ovenstående foranstaltninger forventer Atlantic Airways at ende med et underskud på 140 mio. kr. i 2020 og 42 mio. kr. i 2021. I alt 182 mio. kr. I starten af 2019 var egenkapitalen 258,6 mio. kr. Ved slutningen af 2020 forventes den at være på 120 mio. kr. og i slutningen af 2021 86 mio. kr. Likviditeten forventes at formindskes med omkring 159 mio. kr. i 2020 og 2021.

² Færøernes Statistik bruger medianindkomsten, fordi store indkomster til enkeltpersoner kan have en stor påvirkning på gennemsnitindkomsten i små kommuner. Medianindkomsten, som er et udtryk for indkomsten for en person, der ligger midt i indkomstspektret, er derfor bedre til at beskrive indkomsten for en befolkningsgruppe.

I forudsætningerne for fremskrivningen for 2021 har Atlantic Airways lagt ind, at Covid-19 vaccine hurtigt er på markedet, at der vil være 27 pct. færre rejsende i forhold til 2019, og at flåden er på 3 fly og 2 helikoptere.

For at sikre en tilfredsstillende likviditet og egenkapital har Atlantic Airways brug for ny kapital og derfor har landsstyremand for finansansliggender Jørgen Niclasen (Fólkaflokkurin), fremsat et forslag for Lagtinget om en kapitalindsprøjtning på 100 mio. kr. til selskabet. Landsstyremanden har ligeledes fremlagt et forslag om at styrke Vágar Lufthavn med 15 mio. kr.

Herunder ses forskellen på antal rejsende i 2020 i forhold til i 2019:

(Kilde: fae.fo)

Første halvår af 2020 har været udfordrende for Færøernes to største banker

De to største banker på Færøerne, BankNordik og Betri Bank, er kommet igennem et udfordrende første halvår. Begge banker har tilbudt både erhvervsliv og privatkunder forskellige foranstaltninger for at formindske konsekvenserne af corona-krisen. Det ser dog ud til, at behovet for hjælp er faldende. Der er stadig stor efterspørgsel på boligfinansiering og huspriserne er på samme niveau som inden corona.

I marts 2020 afgjorde BankNordik foreløbig ikke at udbetale aktieudbytte til aktionærerne for 2019 på grund af usikkerheden med Covid-19. Meningen er, at banken, senest i forbindelse med fremlæggelse af årsregnskabet for 2020, vil tage stilling til aktieudbyttet for 2019.

BankNordik er kommet ud med et bedre resultat for 1. halvår 2020 end forventet. Resultatet før skat udgjorde 74 mio. kr., sammenlignet med 151 mio. kr. i første halvår af 2019. Efter skat er overskuddet

58 mio. kr. for første halvår 2020. Bankens udlån har ligget på 9,9 mia. kr. og indlån på 13,1 mia. kr. Det er stadig meget uvist, hvilke økonomiske konsekvenser coronaepidemien kommer til at have, og derfor har banken afsat 35 mio. kr. til tab. Solvensen ligger på 24 pct.

Halvårsregnskabet for Betri Bank viser et resultat på 8,9 mio. kr. før skat og 7,3 mio. kr. efter skat, sammenlignet med 57 mio. kr. efter skat i første halvår 2019. Resultatet er dårligere end forventet, hvilket blandt andet begrundes med, at banken har sat 30 mio. kr. af til tab. Bankens udlån har ligget på 6,3 mia. kr. og indlån på 7,8 mia. kr. Solvensen ligger på 27,8 pct.

Me-too bevægelsen på Færøerne

En undersøgelse foretaget af Spyr.fo viser, at hver fjerde kvinde på Færøerne har oplevet seksuelle krænkelser. Til sammenligning havde hver tiende mand oplevet at blive krænket. I de fleste tilfælde var det tale om krænkelser, der var sket på arbejdspladsen, og der er tale om både verbale og fysiske krænkelser. På trods heraf, synes Me-too bevægelsen ikke at have fået fodfæstet på Færøerne, og sexisme og seksuelle krænkelser fylder ikke meget i debatten på Færøerne.

Landsstyret har udnævnt John Rajani til den første færøske repræsentationschef i Israel

Det blev John Rajani, som blev udnævnt til den første færøske repræsentationschef i Israel.

John Rajani, som er 51 år gammel og uddannet inden for økonomi og ledelse i Danmark og England, tiltræder jobbet den 1. december 2020.

John Rajani har fra 2002-2005 været Færøernes repræsentationschef i London.

John Rajani har stor erfaring inden for den offentlige administration, samt det private erhvervsliv.

Der var i alt 24 ansøgere til jobbet, 20 mænd og 4 kvinder.

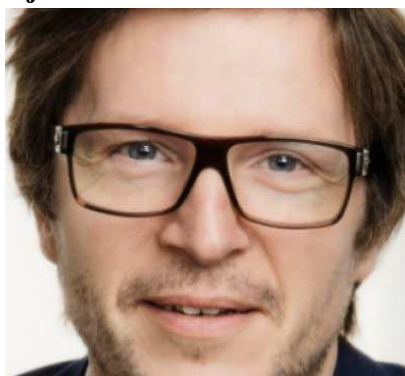
Det er planen, at den færøske repræsentation i Tel Aviv skal åbne snarest muligt. På finansloven for 2020 er der afsat 1,6 mio. kr. til repræsentationen i Israel og på finanslovsforslaget for 2021 er der afsat fire mio. kr.

Lagtinget har valgt Hanna Vang som ny ombudsmand

Lagtinget har enstemmigt valgt Hanna Vang som afløser for den nuværende ombudsmand Sólja í Ólavsstovu, som stopper med udgangen af 2020.

Hanna Vang (41 år), er uddannet jurist, og kommer fra et job som retsassessor ved Retten på Færøerne, hvor hun er faglig leder af fogedretten. Fra 2005-2010 arbejdede Hanna Vang som politifuldmægtig på Færøerne, inden hun i 2010 blev ansat som adjunkt ved det færøske universitet. I 2012 blev hun ansat som dommerfuldmægtig ved Retten på Færøerne. Hanna Vang fik endvidere advokatbestalling i 2010. I perioden fra 2015 til 2019 har Hanna Vang været

tilknyttet voldsgiftretten, som både formand og dommer. Ombudsmanden vælges af Lagtinget for en 5-årig periode.

Bjarni Arnason er udnævnt til ny formand i Føroya Tele

Bjarni Arnason, som repræsenterer ejerne af Føroya Tele, Landsstyret, er valgt til ny formand for bestyrelsen i Føroya Tele. Landsstyret udpeger fire bestyrelsesmedlemmer, og tre bestyrelsesmedlemmer vælges blandt medarbejderne.

Bjarni Arnason, der er 50 år gammel og uddannet cand.merc.aud. fra CBS, har siden 1989 arbejdet som revisor for både store og mindre virksomheder. Bjarni Arnason arbejder i dag som partner og direktør i revisionsvirksomheden NUMO.

Jan Ziskasen fortsætter som direktør for Føroya Tele

I en pressemeddelelse oplyser bestyrelsen i Føroya Tele, at det er besluttet, at Jan Ziskasen fortsætter som administrerende direktør for Føroya Tele³. Jan Ziskasen indtræder samtidig som bestyrelsesmedlem i NET. Det fremgår af pressemeddelelsen, at det er den ny bestyrelsesformand Bjarni Arnason, som de seneste dage sammen med Jan Ziskasen, har drøftet vilkårene for Jan Ziskasens fortsatte ansættelse.

Jan Ziskasen oplyser, at han er glad for, at der er opnået enighed mellem bestyrelsen og ham. ”Nu ser vi frem og vil fortsætte arbejdet med at være mellem verdens bedste inden for telekommunikation til fordel for alle færinger”, udtaler Jan Ziskasen.

Med venlig hilsen

Lene Moyell Johansen

³ Som det fremgik af Indberetning nr. 4/2020, meddelte Jan Ziskasen og den tidligere bestyrelsesformand for Føroya Tele tidligere på året, at de begge ønskede at fratræde deres poster.